

Лобш Саг

Број 14

Главни и одговорни уредник
ДУШАН ЧАМПРАГ

Краља Петра 3.

За власника и издавача одговара
ДУШАН ЧАМПРАГ

Година XI.

„Шест година чекања”

Отворено писмо Господину Дру Браниславу Бороти, градоначелнику и Господину Дру Радославу Илијћу, председнику Друштва за Српско Народно Позориште

Питање позоришне зграде у Новом Саду претставља већ 6 година предмет интересовања интелектуалног Новог Сада, али се решавање тога питања увек заустављало само на — интересовању. После многобројних чланака, анкета, интервјуа и закључака остајало је стално на томе, да је позоришна зграда, која се чак бољевице назива „мезимчетом“, врло потребна и да је треба зидати. Никада иза убедљивих причања великих позоришних пријатеља, нису следовали било какви резолутивни послови и било какав енергични позитиван потез. Интелектуалци Новог Сада нису били у стању да ово питање покрену с мртве тачке. Није моментано од важности, да ли је то заморност једне генерације и да ли узроци леже у међусобном размимонлажењу оних, који су позвани, факат је данас то, да ћемо у помањкању сваког резолутивнијег геста, преспавати и других и трећих шест година, разметајући се са српским атинством и разилазити се после удобних наскока и јалових анкета: да збиља позориште треба зидати.

Млади новинар госп. Динчић кроз ступце ускршњег броја гостољубивог „Новог Сада“ поново је покренуо то шестогодишње питање путем разговора с меродавним чиниоцима и пријатељима позоришта. Господин секретар Друштва за Српско Народно Позориште је изјавио „баш сада подносим претставку господину градоначелнику. У њој се износи наша жеља“... Господин градоначелник је изјавио да ће „градски одбор решавати о претставци друштва“. Господин председник Друштва за Српско Народно Позориште је рекао, да је „зидање позоришне зграде потребно“; један пријатељ позоришта додао је да је „зграда за театар *Conditio sine qua non*“ а један глумац је мишљења да је: „грехота и штета да Нови Сад нема свог сталног позоришта“. И — тачка! Тако се то, ето, понавља већ шест година. Пуно добрих жеља, топлих речи, бољевих фраза и лепих сугестија у које се утопе и расплину све даље потребне делатности, као да све позване и велике пријатеље позоришта напусти снага и енергија, као да их ухвати страх од позитивне акције. — Али — Боже мој! — сви волимо то наше „мезимче“...

У тим ускршњим атинским разговорима свега је један од

господа дао нешто стварно и нешто конкретно, нешто прихватљиво и остварљиво. — Г. др Бранко Петровић, генерални секретар Берае, за кога се не би могло рећи да не познаје проблем, јер је „био на положају председника Друштва за Српско Народно Позориште од 1924 до 1928 године и у својој дужој изјави г. др Бранко Петровић између осталог рекао је и ово: „Држим да би много целисходније било, када би град своту, којом располаже, а која износи око 5 милиона динара ставио на расположење Соколском друштву, које подиже свој културни дом, с тим да обавезе то друштво да у томе дому а у позоришне сврхе мора конструисати једну позоришну салу. *Питање позоришне зграде било би тиме већ сада решено...*“

Предлог колико паметан и логичан, толико за данашње тешко време једино практичан и извршив.

Соколско друштво у Новом Саду, без обзира да ли ће се интелектуални Нови Сад коначно решити на неко мицање, почеће са зидањем свога Народног Дома као културног дома, у коме ће бити и репрезентативна позоришна и концертна дворана. Да се млади новинар г. Динчић потрудио и запитао за мишљење о позоришној згради г. Арх. Ђорђа Табаковића, исти би сигурно, као и г. др Петровић, упутио све пријатеље позоришта на Соколско друштво, да га помогну, јер као пројектант „Народног Дома“ могао би дати детаљна и стручна обавештења каква је *позоришна сала предвиђена у томе дому*. — А господа др Бранко Петровић и Арх. Ђорђе Табаковић нису нимало мањи пријатељи позоришта од г. г. дра Бороте и дра Илијћа.

Чињеница да постоји код града један фонд, који располаже с једном лепом сумом, упрошћава цело ово питање. Народног Дома „Краља Александра I.“ који ће се ове године почети зидати, још није потпуно осигуран с финансијске стране, али се акција у свима правцима живао спроводи и судећи по досадашњим резултатима, радом ће се постићи успех. Када би Градски Савет и Друштво за Српско Народно Позориште у озбиљном претресању целог питања ставили на *једну страну* 1) постојање позоришног фонда; 2) потребу Новог Сада за позоришном зградом; 3) предлог др. Бр. Пе-

тровића; 4) садање вегетирање од милости нашег немачког „хаусбауакциенгезелшафт-а“ и 5) перспективе једног евентуалног грађења позоришне зграде („зграда треба да стаје, према постојећем пројекту, 14 милиона дин.“) а на *другу страну* само почетак зидања „Народног Дома“ са репрезентативном концертном и *позоришном салом*, сматрамо да би оба уvažена тела дошла до једино логичног решења, а то је: усвајање предлога Дра Бр. Петровића. Једна таква солудија се указује тим пре прихватљива, јер би за довршење Народног Дома „Краља Александра“ *ове године* била потребна сума до 3 милиона динара, дакле нешто око половине садашњег фонда, јер остали део своте има Соколско друштво већ осигурано. Један момент добре воље, један мушки замах у једном тренутку заборавља локалних неспоразума, и питање позоришне зграде је гордијевски пресечено. Тада би Нови Сад на чијем челу стоји др. Бр. Борота већ ове јесени имао своју позоришну дворану, и тада би др. Радушко Илијћ као председник Друштва за Српско народно позориште отворио ове јесени сезону не у сали „Хаусбауакциенгезелшафт-а“ него у новосадском југословенском „Народном Дому“, првој згради те врсте у Н. Саду.

Подвлачимо да се таквим једним чином не би никако изневерила намена позоришног фонда, јер градски статут, који регулише цео тај фонд, предвиђа врло јасно да се новац — који се у томе фонду налази — може употребити за зидање позоришта, музеја и културних домова. Уступи ли се споменута сума из тога фонда Соколском друштву за зидање Народног Дома — који је усталом и по својој намени и по пројекту прави тип културног дома, — неће се огрешити о статут тога фонда, него ће се исти у потпуности извршити.

Упућујући ове речи најутрајнијем човеку Градског Савета г. дру Браниславу Бороти и најпозванијем по позоришним питањима дру Илијћу Радославу, уверени смо да ће после шест година анкетисања и лепих речи умети и хтећи преломити ствар у оном правцу, како то захтевају културно-друштвени интереси нашег Новог Сада, кога сви заједнички волимо.

Dixi et salvavi animam meam!

Стојан В. Радовић.

Концентрацна националних привредних снага

У већини држава приступа се мерама и покушајима ради санирања садање привредне кризе и ради ојачања привредног живота државног. Међутим у свима државама опажа се тенденција, да се у првом реду и пре свега изврши концентрација и ојачање унутарњих националних привредних снага.

Код нас се такође с времена на време чују гласови о потреби заштите и концентрације наше домаће привредне снаге. Ту се дакако првенствено мисли на став према иностраној конкуренцији и према иностраном капиталу. У начелу се не може потпуно одбити и негирати инострану конкуренцију и страни капитал, но штетна конкуренција и погубан страни капитал морају се сузбити и парализисати.

За наш привредни живот постоји заиста опасност од несолидне иностране конкуренције а нарочито од несолидне експлоатације са стране иностраног капитала. Стање ствари је данас такво, да смо доспели у ову тешку ситуацију у многоме захваљујући баш тој чињеници, што наш привредни живот зависи од иностраног капитала, а још више од иностране привреде.

Нашој држави као првенствено пољопривредној држави највише штете наносе оне државе, које би могле узимати наше пољопривредне производе и то у замену за оне индустријске производе које опет ми узимамо од тих држава. Међутим ствар стоји тако, да те државе не узимају у правичном саразмеру наше пољопривредне производе, а намећу нам своје индустријске производе за скупе новце. Двоструку грдно штету имамо отуда, јер се с једне стране упропашћује наша пољопривреда а с друге стране финансијски се искористићемо.

Друга је важна ствар у питању констатовања правог стања нашег привредног живота, што се код нас у последњих петнајест година после ослобођења и уједињења сувише форсирало подизање наше домаће индустрије на нажалост уз помоћ иностраног капитала. Код нас у држави нисмо имали довољно финансијских сретстава за подизање и усавршавање домаће индустрије, те смо стога широкогрудно и лако отворили широм врата иностраном капиталу.

Неповољне резултате оваког стања осећамо нарочито ми овде у нашим северним крајевима. Претежна већина индустријских подухва налази се

стравим рукама, тако да је инострани капитал господар ситуације уопште у привредном животу овог нашег краја. Последица овог стања је, да се у свима тим предузећима у главном на положајима са лепим приходима упославају страни подвизници, да се на све могуће начине врши експлоатација прихода до врхунца могућности а то се дакако увек чини на штету наше државе.

У небројено случајева се десило и доказало, да претставници страног капитала и такозваних „национализованих“ предузећа којима се много изашло и још увек излази у сусрет, чине разне неправилности па чак и злоупотребе наше доброте, само да би што више и што несолидније експлоатисали конјунктуру и ситуацију. При таким својим махинацијама ови претставници страног капитала најжалост увек нађу понеколико помагача наших људи, који им се стављају на расположење и помоћ за злехуду неку награду.

Када се све ово има на уму, намеће се сама по себи потреба, да се поведе једна општа акција ради концентрације наше националне привредне снаге. Смисао ове акције састоји се у томе, да се с једне стране установи и утврди право стање свих наших националних привредних грана, а с друге стране да се моралном и материјалном сарадњом помаже и унапреди само оно што и у нашем привредном животу носи на себи одистинско национално наше обележје.

Не смемо дозволити да будемо од страног капитала несолидно искоришћени, јер се тиме слаби и сва наша национална снага. Не дајмо да у привредном и финансиском погледу доспемо у зависан положај према иностраном капиталу. То се може постићи само смишљеном и систематском акцијом свих националистичких кругова и народних слојева. М.

Криза слободне професије

Лица са слободне професије раније су важила као таква код којих је било потпуно обезбеђено издржавање њихове породице. Данас је ово правило већ порушено заједно са многим „исprobаним“ предатним правилима. У једном београдском листу читали смо ово:

„Није редак случај, да жена издржава свога мужа који је лекар, али са толико минималним приходом, да је пао жени на терет. Жену једног лекара, иначе наставницу, редуцирали су зато, што има мужа лекара, а он има толико мало пацијената, да сада обоје гладују“.

Из овог интересантног чланка, пуног жалосних примера из живота, видимо горње болно признање једног надлежног фактора, које свакако одговара стварности и које се може применити на слободну професију у опште, а не само на лекаре. Ова иначе позната чињеница чини један драгоцен податак, који се безусловно мора имати у виду при решавању, по наше постојеће и будуће породице веома деликат-

ног питања о редукцији жена из државне и самоуправне службе. Они који су упућени у ствар, знају да је данас, исто тако као и породица, у кризи и слободна професија, ма да они са слободне професије избегавају разговор о тој кризи, и не желе да покажу своје право стање, као што оно ни пропали богаташ нерадо говори о својој немаштини.

Баш зато при редукцији жена — ако се томе у данашњим тешким привредним приликама у опште може и сме присту-

пити — треба веома опрезно приступити. За основу се мора узети стварна имовина дотичних, а не приход, који из дана у дан опада, а једног дана може и да потпуно изостане.

У горњем случају — а тако је то у огромној већини случајева — отпуштањем жене, погађа се цела породица и њезин опстанак, убилим месецима — тако потребни средњи staleж, од кога се у свима друштвеним покретима и акцијама стално тражи активно учешће и материјална помоћ.

Нови предлози Електричне централе граду Новом Саду

Нуди смањење цена електричне струји, али вато тражи да се град одрекне откупа централе и обезбеди јој и у будућности искључиво право снабдевања Новог Сада електричном струјом

Ми смо већ у неколико махова писали о спору између наше градске управе и Електричне централе у погледу регулисања односа. Нарочито је ствар покренуло питање снижење цена електричне струји, које је још увек у акутној фази, али за сада од стране града оно је стављено на мртву тачку.

Друга ствар, која сада више интересира Електричну централу јесте та околност да ове године град стиче право отказа концесионару, право откупа, а што је главно, централа губи право искључиве продаје електричне струје у Новом Саду, тако да град може подићи сам електричну централу, или то право може дати коме жели.

То су били разлози да Електрична централа са своје стране поднесе ових дана граду једну нову понуду у којој, желећи да јој се обезбеде неке привилегије и регулишу дефинитивно односи између ње и града — с друге стране у накнаду нуди знатно смањење цена електричне струји, како за приватне станове, тако и за пословнице трговине, рекламу итд.

Предлог, у главног, садржи следеће елементе:

Предлог предвиђа смањење цена електричне енергије за просечно 27%, а томе смањењу следи после 1938 године и даље смањење, тако да ће онда снижење цена струје износити просечно 35%, услед чега ће — каже се у предлогу — предузеће за сада стварно морати рачунати са сталним губитком, који ће се губитак тек постепено моћи елиминисати у сразмеру будућег повећања потрошње.

Предлажу се следеће нове цене струје:

За приватне станове уместо досадашњих 65 пара, 47,5 односно 45 пара према количини потрошње.

За дућане, радње, радионице, канцеларије итд. уместо садашњих 70 пара — 60, 57,5 и 55 пара по хектоват-часу према количини потрошње. — Предвиђа се посебна снижена тарифа за потрошњу дневне и ноћне струје, ако се потрошња мери двотарифним струјомером. У том случају та категорија потрошача плаћа горње нормалне цене у летњим месецима,

т. ј. од априла до септембра, само 2 сата дневно (од 18 до 20 сати), а у осталим месецима 4 сата дневно (од 16 до 20 сати), док за потрошњу у осталим дневним часовима плаћа само 40, 35, односно 30 пара по хектоват-часу према количини месечне потрошње. Нова тарифа нуди велике погодности трговцима и занатлијама нарочито у облику јефтиног осветљења споља и осветљења излога, где је код употребе двотарифних струјомера нормална цена 50, 47,5 односно 45 пара по хектоват-часу, а снижена цена по ниском тарифу износи 40, 35 односно 30 пара по хектоват-часу. До сада су сви потрошачи те категорије (дућани, радионице, кафане, канцеларије итд.) скроз плаћали 70 пара по хектоват-часу.

За осветљење приватних станова предвиђено је даље смањење цена, које има да уследи аутоматски према повећаној укупној потрошњи града, и то са предвиђених нових цена од 50, 47,5 одн. 45 пара па до 35, 32,5 одн. 30 пара по хектоват-часу. Може се претпоставити, да ће те ниске цене ускоро доћи у примену, пошто се има рачунати са убрзаним порастом потрошње као последицом смањења цена.

Постојаност нових цена као и њихово прилагођавање свагдашњим економским приликама предлог обезбеђује применом комбиноване клаузуле о златној вредности, ценама угља и надвизама, која служи своје циљу и општим интересима много боље од садашње клаузуле о злату.

Најважнија сврха, коју друштво себи жели да обезбеди тим великим жртвама јесте консолидовање његових правних темеља, наиме регулисањем питања права искључивости као и брисањем одредаба о откупу централе, док су остале тачке друштвених захтева без нарочите важности.

Како сазнајемо, град ће ових дана објавити своје гледиште по целом овом питању. У том свом објашњењу град ће изнети ток свих досадашњих преговора као и став који град намерава да заузме у питању снабдевања града електричном струјом.

Јов. В. Медурин.

Из својске архиве

Митрополит Маширевић је распустио Српско Народни црквени Сабор 1869. Распуст Српско Народни црквени Сабор учинио је неугодан утисак код српског народа. Ма да је народ у томе Сабору имао своју већину, на челу са народним праком Светозаром Милетићем, под утиском мађарске владе као њен експонент Маширевић је растерао Сабор. Да се види колико је имао народ српски својих првосвештеника и свештеника изваши препис Српске Православне Црквене Општине Туријске од 1871 године која је упућена администратору карловачке митрополије, Арсенију Стојковићу, а која гласи:

Ваша Преузвишеност!

Велики утисак учинише у народу оне речи, којима је Ваша Преузвишеност начело своје исповедила позвавши чланове Саборске 1870 године на обвљан рад са речима „да ће од свију строго рачун искати један велик господар — народ Српски“. Те речи одјекнуше не само у дворани саборској, оне се у хитру муњу претворише, и по читавом српству знаке радости проузрочише.

После оних неагода саборских од године 1869 — чути јавно на Сабору исповеђено горње начело, заиста честитати може себи Српство, што у Вашој Преузвишености има Првосвештеника, који од младости пак и данас води живот свој тако, да се нестраши народу своје рачун о дели своји положити. А народ је Српски на те опет искрено одазвао се велећи „да му баш такав Првосвештеник треба“.

Од каквог замашаја беше изречено начело по народне сплеткаше види се од туда, што дуго времена требаше да смисле начин, како би странки народној кост у грлу постали, и ево их од неког времена гди „крз Турске и још неке из њиховог вилајета новине“ на Вашу Преузвишеност циљати одпочеше у нади да ће бар једног човека у правцу свом лакше — него већину саборски чланова — помести моћи. Но никад се у боље вигове заплели нису само жали боже што је Српски народ својим крухом одранио себи злотворе, но нека их нека целога свог века терају тај занат, нека и даље ту муку муче, па ако гди у свету залишни људи нађу, да им је просто, нека им верују, докле год воље имају — А свесни синови радиће и труд полагају да народ свој и напредак му осигурају, и сваког непријатеља народног од насртаја на своје делаоце сузбију. Ту околност што је Ваша Преузвишеност на вровну власт црквене управе растављена, као и то што Сабор лањски једногласно за председника свога Вашу Преузвишеност одабра, под чијим председништвом донесене одлуке жељи народа и потреби времена потпуно одговарају, поштује ова општина јако; и осећа за уместно глас свој подићи изрицајући члановима народњачким, на раду њиховом своје задовољ-

ство, а Вашој Преувашности као важном фактору, господару својих речи и осведоченог рада, у име захвалности и високог поштовања ову повереницу подноси.

Петар Чолић је био лични пријатељ народног првака Милетића. Баш поводом ове поверенице Милетић пише Чолићу 18. јануара 1871. године писмо, где га упозорава, да Чолић мора остати оно што је био из младости. Писмо Милетићево је кратко, ево га у целисти:

Драги Перо!

Твоја црквена општина ће се, уздајући се у тебе, придружити новосадској општини. Ја верујем у твоју издрживост, кад је у питању наш народ.

Поздравља те срдечно Светозар.

Једна лепа свечаност.

У Скопљу се 14 и 15 о. м. прославља 20-годишњица ступања у редове српске војске првих регрута из Јужне Србије. Ти регрути ступили су 1914. године под војничку заставу са највећим одушевљењем и остали су јој верни кроз све тешкоће и напоре. Јувачки су се борили и умирали за слободу своје домовине. Чак и у најтежим данима и највећим искушењима војници из Јужне Србије нису ни физички ни морално изостајали иза својих ратних другова из Северне Србије. С њима заједно, раме уз раме, херојски су гинули и умирали не жалећи жртве које приносе. Остали су верни синови и дисциплиновани војници до последњег часа.

У тешкој и трагичној 1915. години млади Јужносрбијанци напуштали су своју отаџбину и пролазили крај својих домова с осталим ратним друговима свесни да имају пред собом још теже напоре и још већа искушења, свесни да се многи од њих никад више неће вратити на топло огњиште, да никад више неће загрлити своје миле и драге. И отишли су у неизвесност, али с уверењем да отаџбина мора бити ослобођена и да ће њихове жртве бити темељ нове будућности и бољих дана. Прешли су Албанију, отишли на Крф, а одакле на Солунски фронт у нову борбу са још већим одушевљењем.

Али на том путу страдања многи су остали. Њихове хумке обележиле су за сва времена Голготу српског народа. Умирили су тихо, нечујно, без роптања и без туге за својом младшћу. Њихови се гробови не знају, цело њихових глава нису пободени, бели крстови нити су на њима исписана њихова имена. Али се за један мали број ипак зна где су умрли, где су остали и где су сахрањени.

Свечаности у Скопљу манифестација је наше националне свести и националне снаге у Јужној Србији.

Писма и рукописе, који се односе на уредништво „Нови Сад“, треба слаати на адресу: Нови Сад, поштански фах 14.

Повлачи се са свог положаја градски технички сенатор г. Никола Плавшић

Инжињер г. Никола Плавшић, шеф грађевинског одељења поднео је молбу за пензионисање

Након близу десетогодишњег рада за време незапамћеног развитка града Новог Сада, када се грађевинама заузети простор подвостручио и град добио своје нове делове на бившим мочварама и трском и коровом обрастим површинама са близу 150 нових улица, повлачи се са свог положаја градски технички сенатор

г. Никола Плавшић.

За његово име повезане су многе нове регулације, булевар Краљице Марије, мања конструкција друмског моста над новосадском обалом са потпорним зидовима за прилазне лампе са парковима, те бетонским кејом испод моста. Стављање у погон градске творнице плина, градња многих школских зграда, царинског магацина, јавне берзе рада, пет троспратница за бановинске чиновнике, пројекти за ново позориште, нову клинику, водовод и канализацију, оснивање водне задруге, изградња новог одбранбеног насипа, регулација Роковог потока, повишење и проширење обранбеног насипа у Петроварадину.

Исушење и насипање огромних површина ниско лежећих делова града и улица. Безброј нових калдрмисања.

Аутобуски саобраћај и моторизирање поливања и чишћења градских улица. Многи статuti и уредбе и т. д. и т. д.

Када се зна да је овај период развоја града дао једно ново обележје, које ће имати утицај на даљу будућност града, треба да се и упознамо са шефом наше техничке управе, који нас оставља, да и грађани чују где је стекао своје искуство и што је био пре наступа своје службе у Новом Саду.

Г. Плавшић родио се у Загребу 1878. године. Основну школу и први разред средње школе свршио је у Осеку, где му је отац био главни секретар трговачке и обртне коморе за Славонију. Средњу школу са матуром као и технички факултет свршио је у Будимпешти и 1902. године дипломирао као грађевински инжињер. Још пре дипломирања г. Плавшић радио је у Дирекцији вода министарства пољопривреде у Будимпешти и код хидротехничког о-

дељка у Будимпешти на снимању и изради пројеката за регулацију Дунава. Прве две године као дипломирани инжињер радио је код Хидротехничког одељка у Сиску код регулације Саве и Купе и онда прешао Јужној жељезници, секцији за одржавање пруге у Загребу од Сиска до границе у Словенији и од Ријеке до Матуља. У том својству упознао га је при оправци Савског моста у Загребу тадањи директор државних жељезница Пулски Гарибалди и преузео га Државним жељезницама, те га доделио у Нову Градишку, секција за одржавање пруге, где је на проширењу станица и изменама шина радио до почетка 1906. године, када настаје велики преокрет у техничком напретку г. Плавшића. Наиме те године буде додељен Дирекцији у Будимпешти, главном одељењу за градњу жељезница. Овде су га понајпре упутили у нови посао стари и признати стручњаци бившег „Staatseisenbahngesellschaft“ и већ након пар месеци буде додељен градњи моста преко Дунава код Коморана и градњи нове жељезничке пруге Коморан — Ершекујвар По свршетку ове пруге буде додељен 1910. године градњи моста преко Дунава у Богојево и пруге Ердут—Богојево; по свршетку ове градње одређен је од Кр. уг. министра трговине, коме су спадале у ово време и жељезнице, за надзор градње жељезнице Беловар Гарашица—Грубишно поље. Ова пруга још није била ни довршена, када је одређен трасању личке жељезнице.

1912. године буде одлучена израда пројекта за нормализацију босанских пруга и госп. Плавшић ступио је у службу департамента за градњу жељезница владе за Босну и Херцеговину као виши инжињер, где му је поверено једно одељење за трасирање и кад је касније унапређен за грађевинског саветника.

Рат је прекинуо цивилну граксу г. Плавшића, јер је одмах добио војну дужност и најпре имао задатак изградње хитних војних путева, а потом буде послат на руски фронт, где је код Саранче и Чернавке као командант пионирске чете обавештајног одељења и телефонске чете остао до недељу дана пре Брусилове офанзиве, када је телеграфски премештен као стручњак за градњу жељезница у Србију и Мокру Гору, у ком је месту код нашега народа као пријатељ и заштитник оставио незабориву успомену.

Остатак рата провео је као деташирани официр жељезничке пуковније на градњама станица у Румунској и Седмоградској, а при концу рата у Лици, када је аустро-мађарска врховна војна команда форсирала довршење личке пруге. Овде га затекне ослобођење и по налогу Народног већа у Загребу пре-

узме дирекцију градње, пошто су мађарска предузећа напустила нашу државу. Великим напором организује наставак радова, подиже магацине и спасава опљачкани скуповени материјал и сређује га у инвентарима. У спасавању сада већ наше имовине помаже му први одред наших војника у оним крајевима на челу са потпо-

Др Милан Иванчевић, адвокат.

ручником Др. Иванчевић Миланом, данас наш суграђанин и угледни адвокат. Додељени инжињери и сарадници били су г. Плавшићу: инж. Туркаљ Никола, данашњи шеф жељезничке секције у Загребу, инж. Петровић Коста и инж. Томандл данашњи шеф и његов заменик гр. грађевинског одељења у Суботици, инж. Веслаи Лујо данашњи директор водне задруге у Митровици, инж. Хофман Вилко данашњи инж. пуковник ратне морнарице у Тивату Бока Которска, инж. Милковић Фрањо инж. мајор ратне морнарице у Земуну и други.

Након две године напорног рада и довршења личке пруге до Госпића, г. Плавшић буде премештен на своје равније место у Сарајеву, то јест за грађевинског саветника, али је он то сматрао потцењивањем његовог деловања и донекле дегредацијом са положаја директора градње жељезнице и зато даје оставку и иде у Загреб, где као технички саветник банке и шумске индустрије сарађује код оснивања неких друштава и индустрије, градње шумских жељезница и води технички надзор над градњом неких великих палата у Загребу, у међувремену оснује велико грађевинско предузеће и суделује на лицитацијама за градњу жељезница, те достаје градњу пруге Кремна—Шарган—Вардиште.

Код организације ове градње испољава се у пуном опсегу велико искуство г. Плавшића, и на непроходним планинским стенама он ствара транспортне могућности на три ваздушне пруге, поставља парну пилану, електричну централу за осветлење и бушење стрена, подиже удобне преносиве зграде за своју управу и чиновнике итд. Након пробушења свих двадесет и два тунела (Шаргански 1550 метара) и рада од годину и по дана настаје спор између предузећа и државе, који — иако решен у корист предузећа, — ради ондашњих огромних камата и ради трајања од неколико година, упропаштају преузеће и г. Плавшић напушта грађевно предузеће и 1924. године град Нови Сад прима његове услове, те тако он октобра 1924. године буде постављен за шефа градског грађевинског одељења у Н. Саду.

Штампарија Душан Чампраг и Друг Нови Сад, Краља Петра улица 3.

Приуштите се са калуп здравља!

Пре сваког јела, нарочито пре ручка и вечере

чашу рогашке (ројчке) слатине, која поправља тек, гаси жеђ и утврђује здравље. Добра је, укусна и јефтина.

Новосадске вести.

— † Др Михаило Купусаревић угледни новосадски адвокат и главни државни тужилац у пензији, у уторак у 9 часова увече напрасно је преминуо у 51 години свога живота. Тело покојног дра Купусаревића пренето је у Сомбор и сахрањено у породичној гробници.

— Из Четничког Удружења. Годишња скупштина Четничког Удружења у Новом Саду, одржаће своју прву годишњу скупштину 22 о. м. у 9 часова у просторијама Стрељане, Фуртошка ул. Приступ дозвољен само члановима. Управа.

Зашто да Вас муче и да Вам досађују Ваши несретни жуљеви! Набавите још данас за 10 динара одлично опробано сретство из ДРОГЕРИЈЕ ХИГИЈЕ КОСТА ЖИВОЈНОВИЋ Новисад Трг Ослобођења број 2 и Булевар Краљице Марије.

— Четврта изложба и сајам приплодне стоке у Новом Саду. Данас у 11 часова пре подне на свечан начин је отворена четврта Међународна изложба и сајам приплодне стоке. Отварању изложбе је присуствовао велики број виђених личности, претставника разних установа. Овогодишња изложба поред великог интересовања обећава обилан и сјајан материјал. Отворена је од 14 до 17 о. м.

ДАЛИ ЗНАТЕ, да КЊИЖАРА „СЛАВИЈА“ има све савремене КЊИГЕ?

— Меркурова скупштина у Новом Саду одложена! Пошто ће у недељу 15 априла све радње бити отворене и у њима помоћно особље запослено, то се за тај дан заказана скупштина подружнице Меркур неће одржати.

ДРВО - УГАЉ - КОКС**Д. Бјелић Н. Сад**

Штранд пут - Телефон 31-44

АПОЛО - КИНО

субота и недеља

Тино Патиера

У ВЕЛЕФИЛМУ

Једна ноћ у Венецији

Недељом пре подне у 1/2 11 сати МАТИНЕ

ШИШМИШ

додатак: колорисан филм за децу

Сензацијалне продукције телепате Таракана у зимској башти хотела Слободе

Варијете „Зимска башта“ хотела „Слобода“, који се и до сада истакао са својим првокласним великоварошким програмима и на тај начин привукао најотменију новосадску публику, у садањем програму има једну тачку, која се изводи свагда пред дупке пуном салом.

„Таракан“.

Та тачка, то су продукције хипнотизера-телепате и илузионисте „Таракан“, који са својим експериментима напросто везује сву пажњу публике, која без предаха посматра овог вештог артисту. Поред обичних игри руком, где долази до израза његова окретност и вештина, он већ код наредне тачке свог програма, изазива изненађење код публике са својим медиумом, кога везује свог врпцама, па онда за трен ока, пред очима публике, те врпце падају и медиум постаје слободан.

Но најинтересантнији експерименти, који свакодневно и мију огроман успех, то су његови телепатски експерименти са својим медиумом „Фара“, који се налази за време експеримента у хипнотичком трансу. Преносом мисли „Таракан“ је мисаоно стално у вези са својим медиумом, који се налази за столом на подиуму, док се он налази у публици и иде од стола до стола, и медиум преносом мисли чита из легитимација, погађа разне предмете и т. д.

Ту долази управо до сензационалних резултата. Медиум тачно погоди професију, име, презиме, занимање итд, а да у опште нити не види „Таракан“, него се са њим налази у контакту само преносом мисли. Једном посетиоцу медиум је прочитао са стотинарке број исте, серију итд., тако да публика напросто није могла да верује. Другом, опет, исто из легитимације, дала је и лични опис, занимање, — тако да је и сам посетилац био запањен са тачним одговорима. Искључен је био сваки трик — медиум је јединим путем преноса мисли погодио све.

Скоро свако вече програм Зимске баште „Слободе“ даје се пред пуном кућом, јер сам Таракан привлачи велики број посетилаца.

ВЕЛИКИ ИЗБОР!

ВЕЛИКИ ИЗБОР!

Alstina

Краља Петра ул. бр. 25. **НОВИ САД**, Краља Петра ул. бр. 25.
Стигле су пролетње ципеле уз најповољније цене

Срески Суд као земљишно-књижни Суд у Новом Саду

Број Дв. 1761/934 Кон. 762/934

Издавак из дражбеног огласа

У овршној ствари Градске штедионице у Новом Саду оврховодитеља против Сабо Андрије и жене му рођ Паленкаш Катице из Новог Сада овршеника, одредио је земљишно-књижни Суд ради утеривања потраживања у износу од 20000 динара главнице спп. овршну дражбу на некретнинама које леже на територији Окружног Суда у Новом Саду, Среског Суда у Новом Саду и општине у Новом Саду и које су уписане на именима Сабо Андрије и жене му рођ. Паленкаш Катице у земљ. књижном улошку број 6948 редни број А-1-2, топогр. бр. 5075/37 општине Нови Сад уз искљичну цену од 16 хиљада динара.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама земљишно-књижног суда бр. собе 22 две 10 јула 1934 год. у 10 сати пре подне у Новом Саду. Некретнице које долазе на дражбу не могу се продати испод (2/3) две трећине искљичне цене т. ј. најнижа прихватљива понуда је 10666 дин. (§ 119 Закона о извршењу и обезбеђењу). Они, који намеравају узети учешћа у надметању, дужни су у руке изасланика положити у име кауције 10% од искљичне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима, способним за кауцију а чии се курс има рачунати према наређењу § 42 зак. чл. LX из год. 1881 или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§§ 147, 150, 170 з. чл. LX 1881 и § 21 зак. чл. XL1 1908).

Овај, који за некретнину понуди више од искљичне цене а нико не понуди више од њега, дужан је одмах надопунити према постотку искљичне цене установљену кауцију и до толико истог постотка по њему повућене цене.

У Новом Саду, 6 марта 1934.

Т. М. Туцаковић с. р. судија.

Изврш. Бр. 10/1934

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60 из 1881 објављује, да ће услед решења окружног суда у Новом Саду донесеног под бр. Г. 572 из 1925 г. у корист тражиоца извршења Блеш Лоренц из Књићавина (кога заступа Др. Буљак адв.) против извршеника из Б. Петровца за наплату 14463

дин. главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. И. 143/1934 и процењене на динара 24100 и то: писаћа машина, орман, ролкасна, вертахјам каса, 1 радио апарат, шиваћа машина, кућни намештај бицикл, чамац, 2 пианина, сирак, слама око 30 ц, разне дашчице за четке.

Јавна ће се дражба одржати на дан 16 априла 1934 г. у 2 сата по подне у Б. Петровцу кћбр. 858.

Нови Сад, 12 марта 1934.

ВОЈИСЛАВ ВИГ
судски извршитељ

Изврш. Бр. 427/1933.

Објава о јавној дражби.

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102. зак. чл. LX. 1881. објављује, да ће услед решења среског суда у Н. Саду донесеног под бројем П 1644 из 1933 у корист тражиоца извршења Поштанско Телеграфско-Телефонске Задруге А. Д. из Београда (кога заступа Др. Николић адвокат из Н. Сада) против извршеника из Н. Сада за наплату 4400 динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гн. Ад. III. I. 1401/1933 и процењене на динара 19000 и то: стол, столице, тепих, клавир, креденц, фајлер, витрин.

Јавна ће се дражба одржати на дан 17 априла 1934 год. у 8 сати пре подне у Н. Саду у стану и кући овршенице Пашинева ул. бр. 13.

Нови Сад, 27 марта 1934.

Јован В. Станковић
судски извршитељ

НОВОСАДСКИ ОКРУЖНИ СУД

Пословни број Пор. 2/1934/36.

Објава.

Окружни Суд у Новом Саду овим објављује, да је поступак за принудно поравнање Ловрековић Јоце власника фирме „Данубиус“ творнице теста и кекса у Новом Саду довршен одобрењем наведеног поравнања које је постало правомањим 31 марта 1934 године.

Окружни Суд у Новом Саду 8 априла 1934 године.

Судско одељење VI.

Др НЕПОКОЈ, судија.

* У рогашкој Слатини стаје за време од 1 маја до 15 јуна потпуна опскрба Динара 1000 и Динара 1200. — Проспекти и ценик: код лечилишта и код „Путника“.